

Dosarul nr. 2ra-1170/21

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul central) jud: E. Badan-Melnic
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: V. Sîrbu, V. Buhanaci, D. Dulghieru

ÎNCHEIERE

1 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Anatolie Focșa și a recursului declarat de Ministerul Justiției,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Focșa împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu și Consiliul orășenesc Căușeni, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 13 august 2019 Anatolie Focșa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Consiliului or. Căușeni, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Căușeni din 1 decembrie 2011, repararea prejudiciului material de 80 de lei și a prejudiciului moral estimat în sumă de 150 000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 1 decembrie 2011, devenită definitivă la 21 decembrie 2011, pronunțată în cauza civilă la acțiunea lui Anatolie Focșa împotriva Consiliului or. Căușeni cu privire la obligarea petrecerii licitației și compensarea prejudiciului moral (dosar nr.2-1058/2011), Consiliul or. Căușeni, prin intermediul Comisiei de licitație funciară, a fost obligat să petreacă licitația funciară anunțată pentru data de 20 iunie 2011, ora 14:00, conform comunicatului informativ din Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.91- 94 din 3 iunie 2011, cu participanții înregistrați la data respectivă, pentru procurarea terenului cu suprafața de 0,0125 ha din or. Căușeni, șos. Tighinei, 7/b, la prețul inițial de expunere la vânzare de 16 147 de lei, cu încasarea din contul bugetului orășenesc Căușeni, prin intermediul Primăriei or. Căușeni, în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral în mărime de 1 000 lei.

A susținut că din motivul neexecutării integrale a hotărârii menționate, aceasta fiind executată parțial în mod silit prin intermediul executorului judecătoresc doar în partea încasării prejudiciului moral în mărime de 1 000 lei, este supus chinurilor psihice, stresului și frustrărilor, atât din partea Consiliului or. Căușeni, cât și a statului Republica Moldova.

Având în vedere că debitorul nu execută hotărârea judecătorească în partea ce ține de petrecerea licitației funciare, la data de 3 martie 2012, cu numărul de intrare 02/1-25-463, reclamantul s-a adresat Consiliului or. Căușeni pentru executarea titlului executoriu și petrecerea licitației funciare, dar nu a primit nici un răspuns.

La fel, s-a adresat executorului judecătoresc Iulia Danu pentru intentarea proceduri de executare silită a documentului executoriu, care prin încheierea nr.168-3/24-2012 din 20 aprilie 2012 a dispus primirea spre executare a documentului executoriu și acordarea termenului de 15 zile pentru executare benevolă, însă debitorul a refuzat executarea și nu a reacționat în nici un fel la solicitările executorului judecătoresc.

La 18 august 2014 s-a adresat Consiliului orășenesc cu cerere, înregistrată cu numărul de intrare 02/1-23-1077, privind executarea titlului executoriu, iar la 14 august 2014, 17 decembrie 2014 și 6 iulie 2015 s-a adresat executorului judecătoresc Iulia Danu, în temeiul deciziei Curții de Apel Bender din 17 iulie 2014, cu cerere de reluare a executării titlului executoriu.

Ulterior, prin cererile din 26 ianuarie 2017, cu numărul de intrare 02/1-25-54, din 23 februarie 2017, cu numărul de intrare 02/1-25-218 și din 2 mai 2018, cu numărul de intrare 02/1-25-469, s-a adresat Consiliului orășenesc Căușeni cu cerere de executare a titlului executoriu emis în temeiul hotărârii Judecătoriei Căușeni din 1 decembrie 2011 privind obligarea petrecerii licitației funciare anunțată pentru data de 20 iunie 2011, ora 14:00, conform comunicatului informativ.

Prin decizia Consiliului or. Căușeni nr.6/19 din 29 iunie 2018 s-a decis să se ia act de cererea de executare depusă de Anatolie Focșa cu numărul de înregistrare 02/1-25-469 din 2 mai 2018.

La 4 iunie 2018 s-a adresat executorului judecătoresc Bezede Vladimir pentru executarea forțată a hotărârii Judecătoriei Căușeni din 1 decembrie 2011.

Prin încheierea nr.009-2646/18 din 2 iulie 2018 s-a dispus intentarea procedurii de executare a documentului executoriu nr.2-1058/2011 din 1 decembrie 2011, iar prin încheierea nr.009-2646/18 din 1 august 2018, emisă de executorul judecătoresc Bezede Vladimir, s-a dispus continuarea procedurii de executare.

Prin somația nr.009-2646/18 din 10 septembrie 2018 s-au atenționat consilierii orășenești despre obligativitatea executării hotărârii judecătorești.

Reclamantul a menționat că nici în cadrul procedurii de executare silită aflată procedura executorului judecătoresc Vladimir Bezede, Consiliul or. Căușeni nu s-a conformat și nu a executat titlul executoriu nr.2-1058/2011 din 1 decembrie 2011, astfel fiindu-i încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 septembrie 2020, s-a admis parțial acțiunea.

S-a constatat încălcarea dreptului lui Anatolie Focșa la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 1 decembrie 2011, adoptată de Judecătoria Căușeni în cauza civilă intentată la acțiunea lui Anatolie Focșa împotriva Consiliului or. Căușeni cu privire la obligarea petrecerii licitației și compensarea prejudiciului moral.

S-a încasat din contul statului Republica Moldova prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Anatolie Focșa, suma de 20 000 lei cu titlu de satisfacție echitabilă în contul reparării prejudiciului moral.

În rest acțiunea reclamantului s-a respins ca neîntemeiată.

La 14 septembrie 2020, Ministerul Justiției a contestat cu apel hotărârea primei instanței, solicitând admiterea apelului, casarea ei și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Tot la 14 septembrie 2020, și Anatolie Focșa a contestat cu apel hotărârea primei instanței, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a acesteia și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Anatolie Focșa.

S-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 septembrie 2020 și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Focșa împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu și Consiliul or. Căușeni, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului material și moral.

S-a constatat încălcarea drepturilor reclamantului Anatolie Focșa la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Căușeni din 1 decembrie 2011.

S-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Anatolie Focșa, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Căușeni din 1 decembrie 2011, suma de 12 000 lei.

În rest acțiunea reclamantului s-a respins ca neîntemeiată.

În motivare, Colegiul instanței de apel a constata că instanța de fond corect a apreciat încălcarea dreptului reclamantului Anatolie Focșa la executarea hotărârii Judecătoriei Căușeni din 1 decembrie 2011, însă, la soluționarea fondului problemei nu a ținut cont de aspectele care determină durata de neexecutare și anume de faptul că, fiind restituit fără executare prin încheierea nr.168-3/24-2012 din 6 iulie 2015, emisă de executorul judecătoresc Iulia Danu, pe motivul neavansării cheltuielilor de executare, creditorul a prezentat repetat spre executare același document executoriu abia la data de 4 iunie 2018, fiind intentată procedura de executare prin încheierea nr.009-2646/18 din 2 iulie 2018, emisă de executorul judecătoresc Bezede Vladimir.

Instanța de apel a reținut că la 10 iulie 2018, Anatolie Focșa s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Iulia Danu și Consiliul or. Căușeni, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Căușeni din 1 decembrie 2011.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 noiembrie 2018, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2019, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă tardiv. Recursul declarat de Anatolie Focșa împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2019 în cauza indicată a fost considerat inadmisibil.

Din acest considerent, a conchis că perioada de neexecutare cuprinsă între 21 decembrie 2011, data la care hotărârea judecătorească a cărei neexecutare se pretinde în speță a devenit definitivă, și până la 10 iulie 2018, data adresării reclamantului Anatolie Focșa cu acțiune care a fost respinsă ca tardivă prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 noiembrie 2018, urmează a fi exclusă în condițiile speței de la supunerea controlului judiciar și corespunzător din perioada pasibilă compensării cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

Astfel, perioada de neexecutare urmează a fi calculată începând cu data de 10 iulie 2018.

Referitor la cuantumul despăgubirii în echivalent bănesc, instanța a calificat drept una echitabilă și proporțională circumstanțelor speței, reieșind în special din miza reclamantului și interesul acestuia, necesitatea reparării prejudiciului moral prin încasarea în beneficiul reclamantului, suma de 12 000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat pentru încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești.

La 9 iunie 2021, prin intermediul poștei (vol. II, f.d.9), Anatolie Focșa a declarat recurs împotriva deciziei din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Anatolie Focșa a susținut că, instanțele de judecată ierarhic inferioare au încălcat prevederile legale aplicabile speței și jurisprudența CtEDO și consideră că, cuantumul despăgubirii pentru prejudiciul moral încasat de instanța de fond, modificat în mod arbitrar și contrar normelor legale și convenționale de instanța de apel, nu este rezonabil și nu constituie o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul cauzat acestuia prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriai Căușeni din 1 decembrie 2011.

La 7 iulie 2021, Ministerului Justiției a declarat recurs împotriva deciziei din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei și emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (1) și (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

A susținut că, simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral și consideră că la stabilirea cuantumului compensației pentru prejudiciul moral, instanța nu a ținut cont de comportamentul părților, importanța procesului pentru reclamant, precum și de durata neexecutării hotărârii judecătorești. La fel, instanța de apel nu a ținut cont de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 5 mai 2021, prin intermediul poștei (vol.II, f.d.209).

Dovada legală de recepționare a deciziei de către recurentul Anatolie Focșa la dosar lipsește.

Totodată, potrivit copiei de pe scrisoarea de însoțire a deciziei expediate, aceasta a fost recepționată de Ministerul Justiției la 17 iunie 2021.

Din aceste considerente, Colegiul consideră recursurile declarate în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copiile cererilor de recurs au fost comunicate părților. Iar prin referința din 27 iulie 2021 Anatolie Focșa a solicitat respingerea recursului declarat de Ministerul Justiției.

Ministerul Justiției nu a depus referință la recursul declarat de Anatolie Focșa.

Examinând temeiurile recursurilor declarate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs depuse nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursurile declarate de Anatolie Focșa și Ministerul Justiției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul depus de Anatolie Focșa și recursul depus de Ministerul Justiției.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari